

sosiálarin

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: p/f sosiálarin

Fyrirtaks-

og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: Sosiálarin

Prent: Dimmalætting

Átti at tagt

SEINASTA MIKUDAG hevði Dagblaðið — málagn Fólkaflaksins — eina sera óhugnaliga, grein á 1. síðu. Byrjanin til greinina snúði seg um viðurskipti á einum føroyskum post-húsi.

Utrá ymsum metingum kom blaðið til ta niðurstøðu, at her var ikki alt, sum tað átti at vera. Hetta hevur pressan í demokratiskum londum sín fulla rætt til. Men so hvørt tú las hesa grein hómaðist skaðafrein og politiska sikið við hesi skiving Dagblaðsins.

AT VALKA SÆR í tilikum tíðindum hevur Sosiálarin ongantíð gjørt, sjálvt um tey »seku« hava verið fólkaflaksfólk ella onnur politisk móttøðufólk. Vit meta tað ikki sum uppgávu hjá einum blaði (ella politiskum flokki) at døma fólk, og allraminst áðrenn lögrelgan hevur fingið málið um hendi, og ákæra er reist.

HVAT HESI FÓLK, sum Dagblaðið í hesum fari sipar til, eru politiskt, er okkum ókunnugt og fyrri okkum óvirkandi. Sum vanligir og rættiliga ókendir borgarar á Tvøroyri kunnu tey hava valt Javnaðarflokkinn, men er hetta so hent í einrúmi ein valdag. At teir menniskjaligu vækileikar, sum kunnu vera øllum fyrri óansæð politiskan lit í hesum fari, serliga skulu hava tilknýti til sosialistar fyrirliggur einki upplýst um.

MEN TANN, sum hevur fylgt eitt sindur við, veit, at í ikki so fáum førum hava fólkaflaksfingrar ligið í klemmu. Vit kunnu uttan stórvægis granskan farið at rokna upp dømi fyrri dømi, har ókonomiskur kriminalitetur júst hevur verið vavdur saman við royndum at útvega fólkaflakkinum politiskan vinning, men vit gera tað kortini ikki og ætla framvegis ikki at gera tað.

TÍ TYKIST tað okkum nógv fyrri at hoyra tann mannin, sum av tingbólki Fólkaflaksins og »penum« fólkaflaksveljarum er betaltur fyrri at gera tað skitna arbeiðið — facistin Óla Breckmann tala um svik og langar fingrar. Hesin flokkur, við sínari kolavörðu fortíð átti heldur at duga at tagt.

Um tú hevur sæð eina mynd í SOSIALINUM, sum tú kundi hugsa fær at átt, so skriva til okkara

SOSIALURIN
box 76
3800 Tórshavn

Um ikki ber til at skriva, so ring. Telefonin er 11820 ella 14720.

Býarhúsið lagt á hillina fyribils...

Tórshavnar býur man í dag vera vakrasti høvuðsstaður í Norðanlondum.

Nógv er gjørt fyrri at friðka um og gera býin hugnaligan, — og er hetta eydnast væl. Hetta eiga vit at vera takksom fyrri.

Herfyrri hendi tað gleðiliga, at pensionistafelagið fekk høli at ráða yvir — eitt stað har tey kunnu hittast til álvara og gaman.

Vit hava brúk fyrri hvørjum øðrum, vit hava brúk fyrri at tosa saman, at arbeiða saman — at hugna okkum saman — ja, stutt sagt: at koma saman. Og sum rimiligt er, gleða við okkum saman við pensionistafelagnum og ynskja teimum hjartaliga tillukku við hølunum, har tey kunnu koma saman uppá tvørs av teirra átrúnaligu og politisku sjónarmiðum.

Fyrri einum tveimum árum síðani fóru menn at fyrireika bygging av svimjihøll í Havn.

Vit vóru nógv, sum mótmæltu, tí vit hildu, at hetta var ikki rætta prioritering. Tað er so nógv, sum liggur á láni — soleiðis vil tað altíð vera í einum samfelag, sum broyttist so skjótt sum okkara.

Vit hildu m.a., at kommunalar íbúðir áttu at verið gjørdar, vardar íbúðir til eldri og brekað fólk — ungdomshús — dansihøli v.m.

Undirritaða er enn av tí fatan, at prioriteringin kundi verið øðrvísi, hóast eg væl dugi at siggja, at júst hetta arbeiðið hevur vist, at í tíðum, tá arbeiðsloysið

var um at gera vart við seg, kom tað væl við, at vit vísuðu fleiri familjum eina inntøku, sum kanska ikki hevði verið vis, um hetta arbeiðið ikki varð gjørt. Eitt annað er, at torvur er á svimjihøll, hóast væl er útbýgt bæði á Argjum og í Eysturskúlanum.

Upp undir hvørt einasta býráðsval verða givin nógv gylt lyfti: bilig grundstykki, íbúðir, barnagarðar, ungdomsklubbar, dansihøli o.s.fr... Men enn restar nógv í.

Tað hava vit hoyrt og sæð nógv um í seinastuni. Pressan hevur gjørt nógv burtur úr, at ungfolk hava sorað og brent og oyðilagt í býnum.

Tað er eitt ræðuliga ringt orð, býur okkara er komin í, eins og ungdomurin í Havn. — Tað er stórt spell, at so skal vera. Býurin hevur ikki uppiborið tað, og ungdomurin hevur ikki uppiborið tað.

Tey allarflestu okkara fordøma vold. Men flestu okkara fordøma eisini slíka umtalu, sum vit ofta siggja í lesarabrevum, har m.a. verður skotið upp (í álvara), at spískisteinur verið tikin í nýtslu aftur, so hesir ófriðakroppar kundu hildið sær í skinninum o.s.fr.

Tað, sum snildsliga er gjørt, er at talað verður bert um brendar bilar og sorlaðar rútar, samstundis sum vit gloyma at spyrja og kanna, hvat liggur aftanfyrri. Nei, tosa vit bert nógv um beistagerðirnar, so er tað so lætt at gloyma, at nakað heilt fundamen-

talt liggur aftanfyrri — vit venda bert svørðsoddin móti ungdominum í Havn, og so heldur skilið fram, uttan at vit royna at gera okkum nakran sum helst ómak at koma á tal við tey og virða tey sum javnlíkar.

Í barnaverndarlógini verður dentur lagdur á fyrirbyggjandi arbeiði. Nevndin skal vita undir hvørjum umstøðum, børn og ung vaksa upp undir. Vit hava ferð eftir ferð vist á og sagt býráðnum frá ymsum viðurskiptum.

Fólkatalið er vaksið munandi, meðan talið á hølum er minkað nógv. Tað, sum hevur verið umráðandi hjá teimum, sum hava skipað fyrri dansi, er at fáa nógvan vinning burtur úr. Tann eini diskotekkklubbin royndi at fáa billettprisin lækkaðan, men fekk ikki loyvi, tí eigararnir av hølunum skuldi hava so og so nógv % av hvørji billett.

Hægstirættur hevur dømt, at teir, sum staðið hava fyrri kundu koyra avlopið í egnan lumma, og soleiðis kundu vit hildið áfram at tikið dømi fram, hvussu ungdomurin verður útnyttadur.

Diskotekkklubbin hevði fundir við býráðið, har biðið varð um at fáa ávíst okkurt lendi at byggja á, antin til leigu ella keyps, bað ongantíð um peningaligan stuðul, sum nógv felag annars gera. Júst málið druknaði í vælvild. Ungdomurin hildin fyrri gjøldur, tí lyftir vóru givin, og sum tey trúðu uppá.

Eg vendi aftur til tað, eg nevndi um pensionist-

viðmerkingar

arnar: Eg veit, at nógv er broytt til tað betra hjá tykkum, og tað er tykkum so hjartaliga vælunt.

Vón mín er, at TIT skilja støðuna hjá unga fólkinum, og at tað ikki eru teir beru völdsmenn, men ung fólk, sum hava tørv — eins og tit — at fáa okkurt stað at dansa í — at koma saman í, at hugna sær í, har tey kunnu siga: hetta er okkara høli. Tá varð tað helst ikki neyðugt at seta krav um at sleppa at dansa til tann ljósa morgun.

Enn einaferð heiti eg á býráð okkara. Tit hava gjørt stórarbeiðið — tit hava friðkað um. Men trivnaðurin er í vanda, um stóru framtíðarvirði okkara — ungdomurin — verður misræktur. Eg veit, at onkur fer at visa á: skúlar, ítrótt — kristnar samkomur — skótar o.a., men tað eru dansi- viðurskiptini, ið nú er talan um.

Ikki kann eg gevast, fyrr enn eg havi heitt á tykkum ungu, sum eru útiðst frá dansi, og annars bert (fyrri nógvan pening) sleppa at dansa tá tað hóvar teimum, ið eiga hølini, ANSIÐ eftir, at ikki slíkur framferðarhættur verður nýttur sum frammanundan, men hjálpið teimum, sum tit siggja brúka harðskap — heldur enn at tit eggja teimum. Vold loysir eingi vandamál, men tað verða bert fleiri og fleiri ósek, sum koma at liða órætt av hesum.

Tórshavn, 28/9—1981
Hanna Lisberg

Falskar undirskrivtir og langir fingrar

Seinasta mikudag skriver Dagblaðið í grein á firsíðuni, at talan er um at niðurlægja Starvsmannafelagið, tí tað, sum blaðið málbar seg, ikki tæni á hugamálu limanna.

Eisini verður sagt, at rættanin er at stovna eitt nýtt felag undir heitinum »Skrivstovufelagið«.

Ikki er ringt at gita, hvør stendur aftan fyrri hesa ráðgerð móti Starvsmannafelagnum. Nógv bendir á, at tað eru tey somu, sum í summar savnaðu saman undirskrivtir fyrri at mótarbeiða Starvs-

mannafelagnum, meðan tað lá í sáttmálasamráðingum.

Hesi fólk, eggjaði og stuðlaði av teimum mest fasistisku krefnumum í fólkaflakkinum og so logi tað ljóðar eisini úr sjálfstýrisflokkinum, haldi seg ikki aftur við nokrum, tá tað snýr seg um at tæna sinum »harrum« (i hesum fari Ó.B. & Co.). Tá Starvsmannafelagið setti hart móti herðum í sáttmálasamráðingunum við landsstýrið við at lýsa fyrri verkfalli, um ikki semja fekst, savnaðu hesi fólk

undirskrivtir fyrri at fáa aðalfund. Tey vísu nevniliga, at tað eydnaðist teimum at fáa aðalfund og har fáa meirilata við sær at góðtaka orinligu krøv landsstýrisins, so: fírr núsitandi nevndin frá. Hetta vóru tey eisini fyrri reikaði uppá, og høvdu uppskot klárt um nýggja nevnd.

Men illa mundi gangast við at savna undirskrivtir. Tá nógvir av limunum ikki vildu skriva undir, varð farið undir at fáa allar lærlingarnar at skriva undir. Til tess at fáa teir at gera

tað, nýttu tey beinleiðis lygnir, sum t.d. at siga at teir (lærlingarnir) ikki fingu løn, um verkfall bleiv, hettar er beinleiðis lygn, tá lærlingar ikki hava loyvi at fara í verkfall, og sostatt skuldu arbeiða og harvið fáa løn, um hini fóru í verkfall. Nógvir lærlingar »hoppaðu« uppá hettar, tí teir ikki høvdu ráð at fara í verkfall, søgdu teir. Men hóast hettar gekst illa at fáa talið uppá 10% av samlaða limatalinum, sum

Framhald á síðu 12